

Rek. 1/2017/holdbart D 2017

Tidligere nummer	A 1692/holdbart
Behandles i	Utvalget for et bærekraftig Norden

Utvalget for et bærekraftig Nordens betenkning over
Forbud mod mikroplast i kosmetik

Forslag

Utvalget for et bærekraftig Norden foreslår at

Nordisk råd tar meddelelsen om Rek. 1/2017 til etterretning og avventer *politisk dialog*

Bakgrunn

Rekommandationen har følgende formulering:

Nordisk Råd rekommanderer de nordiske regeringer,

at indføre et forbud mod anvendelse af mikroplast i kosmetik og øvrige personlige plejeprodukter

Meddelelse fra de nordiske regjeringer

Spredning av mikroplast er et alvorlig miljøproblem og hvert år tilføres store mengder mikroplast havmiljøet fra en rekke ulike kilder. Vi mangler fremdeles kunnskap både om spredning av mikroplast og om konsekvensene. Likevel vet vi at mikroplasten tilføres næringskjeden i havet, og at mikroplast kan inneholde eller binde til seg miljøgifter som spres når mikroplast slippes ut. Utslippene av mikroplast er økende og det er bred enighet om at det er nødvendig med tiltak for å begrense utslippene både på internasjonalt og regionalt nivå og i de enkelte landene.

Miljøutfordringen fra mikroplast er høyt prioritert i de nordiske landene og er også et viktig tema innenfor nordisk samarbeid. De siste årene har vi fått økt kunnskap om kilder til spredning av mikroplast. Rapporter fra Norge og Danmark har vist at bildekk, maling, tekstiler og kunstgressbaner er viktige kilder til utslipp av mikroplast fra landbaserte kilder. En svensk rapport ferdigstilles i mai. Når det gjelder mikroplast i kosmetikk og personlige pleieprodukter vet vi at dette er en relativt liten kilde. Samtidig er det en unødvendig utslippskilde, siden det finnes alternativer til bruk i slike produkter.

De nordiske regjeringene er enige om at bruk av mikroplast i kosmetikk og personli-

ge pleieprodukter bør unngås. Vi vet at det finnes alternativer og det pågår også utfasing i bransjen. De nordiske ministrene er enige om at et forbud på internasjonalt eller regionalt nivå vil kunne ha stor effekt og mener derfor det er ønskelig med et forbud mot mikroplast i kosmetikk og personlige pleieprodukter på EU-nivå. Medlemslandene i EU har bedt kommisjonen om å forby mikroplast i kosmetikk. Norge og Island støtter også dette. På det nordiske ministermøtet som ble avholdt i Oslo 2. mai, besluttet de nordiske miljøministrene å sende et felles innspill til EU-kommisjonen der det blant annet gis støtte til et forbud mot mikroplast i kroppspeieprodukter på EU-nivå. Den danske miljøministeren sendte i 2016 et brev til EU-kommisjonen der han også oppfordret til et slikt forbud.

Den finske statsministeren tok i sin tale i november 2016 på EUs årlige forum for Østersjøstrategien initiativ til et forbud av mikroplast i kosmetikk og hygieneprodukter og oppfordret samtlige land i Østersjøregionen til å være pådriver for saken i EU.

I Sverige er det foreslått et nasjonalt forbud mot plastpartikler i kosmetiske produkter som er beregnet til å skylles av. Forslaget har nylig vært på høring og forberedes nå i Regeringskansliet.

I tillegg til å støtte opp om et forbud mot mikroplast i kosmetikk på EU-nivå, følger Norge arbeidet med det svenske forbudet for å få nærmere informasjon om utforming av et nasjonalt forbud.

Island støtter forbud mot mikroplast i kosmetikk og avventer ytterligere informasjon om hvordan et sådant forbud kan realiseres innenfor EU.

De nordiske landenes regjeringer anser herved at rekommandasjonen er delvis oppfylt.

Utvalgets synspunkter

Utvalget for et holdbart Norden noterer at ifølge meddelelsen er de nordiske regjeringene enige om at bruk av mikroplast i kosmetikk og personlige pleieprodukter bør unngås, og at det er ønskelig med et forbud mot mikroplast i kosmetikk.

Utvalget noterer med tilfredshet at det i Sverige forberedes forbud mot plastpartikler i kosmetiske produkter og at Norge følger arbeidet med det svenske forbudet.

Utvalget er under behandlingen av saken opplyst om at det i USA i 2016 er vedtatt lov om forbud mot mikroplast i kosmetikk¹ og i Frankrike er det i 2017 vedtak om forbud mot mikroplast i kosmetikk fra 1. januar 2018 og mot plast i bomull-pinner fra 1. januar 2020. Videre at den nye regjering i UK også har bebudet at man innen utgangen av 2017 vil vedta et forbud mot mikroplast i kosmetikk.

Utvalget har også notert at EU-kommisjonen ved utgangen av juni har åpnet for en høring om mikroplast og venter innen utgangen av 2017 å komme med en rapport

---

¹ Microbeads-Free Water Act

om dette, samt forslag om mulig tiltak på EU nivå². Videre at de nordiske lands regjeringer ifølge meddelelsen har sendt et felles innspill til EU-kommisjonen hvor man oppfordrer til et forbud på EU-nivå.

Utvalget støtter de nordiske lands regjeringers forsøk på at fremme et forbud på EU-nivå. Utvalget henviser til at erfaringen viser at det kan ta tid å skaffe tilstrekkelig oppbakking for nye EU-initiativ. Videre at jo flere land går foran, som UK og Frankrike nå har besluttet og Sverige har intensjoner om, desto større blir presset at gjøre noe på EU nivå.

Utvalget mener det er vesentlig at det under høring av forslag fremgikk av uttalelser fra plastindustrien i Norden at mikroplast ikke hører hjemme i kosmetiske produkter fordi det finnes gode alternativer. Videre, at selv om utslippene fra Norden er minimale i det store bildet, kan et felles nordisk forbud tjene som et eksempel og bidra til politiske oppmerksomhet.

Utvalget finner derfor at det er behov for en bedre forklaring og politisk dialog om hvorfor de nordiske lands regjeringer meddeler at det ikke er forutsetninger for at de nordiske land går sammen og innfører forbudt i Norden, som Nordisk råd anbefaler.

Reykjavik, 20. september 2017

Christian Poll (Alternativet)

Irene Johansen (A)

Karin Gaardsted (S), Næstformand

Kjell-Idar Juvik (A)

Liselott Blixt (DF)

Rasmus Ling (MP)

Staffan Danielsson (C)

Suzanne Svensson (S)

Sylvi Graham (H)

Teitur Björn Einarsson (Sj.)

Thomas Finnborg (M)

Valgerður Gunnarsdóttir (Sj.)

---

² Public consultation investigating options for reducing releases to the environment of microplastics:

https://ec.europa.eu/info/consultations/public-consultation-investigating-options-reducing-releases-environment-microplastics_en#questionnaire